

55968

Seat No. _____

Third Year B. A. Examination

April / May – 2003

Philosophy : Paper - IX

1 - Logic & Scientific Method

2 - Philosophy of Religion

Time : 3 Hours]

[Total Marks :

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1 - Logic & Scientific Method

૧ વિધાનોની સત્યતા અને દલીલોના પ્રામાણ્ય વચ્ચેનો સંબંધ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

અથવા

૧ વિધાન એટલે શું ? નિરુપાધિક વિધાનના ચાર પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો.

૨ સંવિધાનની ત્રીજી આકૃતિના વિશેષ પ્રમેયો સાબિત કરો અને તેના પ્રમાણભૂત ભેદો દર્શાવો.

અથવા

૨ વૈકલ્પિક સંવિધાન એટલે શું ? પ્રમાણભૂત અને અપ્રમાણભૂત વૈકલ્પિક સંવિધાનોની સદષ્ટાંત સમજૂતી આપો.

૩ સિદ્ધાંતકલ્પના કે ઉપસ્થાપનાની શરતો સમજાવો.

અથવા

૩ વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિમાં કસોટીરૂપ પ્રયોગોનું સ્વરૂપ અને મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

૪ અન્વય પદ્ધતિની સવિસ્તર સમજૂતી આપો.

અથવા

55968]

1

[Contd...

- ૪ સહપરિવર્તનની પદ્ધતિની સવિસ્તર સમજૂતી આપો.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર નોંધ લખો :
- (૧) તર્કશાસ્ત્રનું રૂપલક્ષી સ્વરૂપ
 - (૨) પરિવર્તન
 - (૩) તર્કાપત્તિ કે દ્વિધાનુમાનના પ્રકાર
 - (૪) કારણબહુત્વ
 - (૫) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનું મૂલ્ય.

ENGLISH VERSION

1 - Logic & Scientific Method

- 1 Explain and illustrate the relation between truth of propositions and validity of Arguments.

OR

- 1 What is a Proposition ? Explain and illustrate the four kinds of Categorical Proposition.

- 2 Prove the special theorems of the third figure of Syllogism and indicate its Valid Moods.

OR

- 2 What is Disjunctive Syllogism ? Explain and illustrate valid and invalid Disjunctive Syllogisms.

- 3 Explain the conditions for Hypotheses.

OR

- 3 Explain the nature and significans of crucial experiments in scientific method.

- 4 Explain fully the method of Agreement.

OR

- 4 Explain fully the method of Concomitant Variation.

5 Write notes on any **two** of the following :

- (1) Formal nature of Logic
- (2) Conversion
- (3) The Kinds of Dilemma
- (4) Plurality of causes
- (5) The Value of Scientific Method.

2 - Philosophy of Religion

૧ ધર્મતત્ત્વમીમાંસાનો ધર્મના મનોવિજ્ઞાન, તુલનાત્મક ધર્મ અને ઈશ્વરશાસ્ત્ર સાથેનો સંબંધ સમજાવો.

અથવા

૧ ધર્મતત્ત્વચિંતનની પદ્ધતિ અને ઉપયોગિતા સમજાવો.

૨ ઈશ્વરના અસ્તિત્વ માટેની સાબિતીઓનું કથન અને મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૨ ઈશ્વર અને જગતના સંબંધ અંગેના વિવિધ મતોની સમીક્ષાત્મક ચર્ચા કરો.

૩ અનિષ્ટની સમસ્યાના કોઈ પણ બે ઉકેલોની ચર્ચા કરો.

અથવા

૩ માનવ સ્વભાવ અંગેનાં વિવિધ મંતવ્યોની સમીક્ષા કરો.

૪ માનવતાવાદ – એ વિષય પર નિબંધ લખો.

અથવા

૪ વિશ્વબંધુત્વ દ્વારા વિશ્વશાંતિ – એ વિષય પર નિબંધ લખો.

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર નોંધ લખો :

- (૧) ધર્મની વ્યાખ્યા
- (૨) ઈશ્વરનું સ્વરૂપ
- (૩) જીવ અને શિવનો સંબંધ
- (૪) ધર્મ અને વિજ્ઞાન.

ENGLISH VERSION

2 - Philosophy of Religion

- 1 Explain the relation of Philosophy of Religion with Psychology of Religion, Comparative Religion and Theology.

OR

- 1 Explain the method and utility of Philosophy of Religion.

- 2 State and evaluate the arguments for the existence of God.

OR

- 2 Discuss critically the various views regarding the relation between God and the World.

- 3 Discuss any two solutions of the problem of evil.

OR

- 3 Consider critically the various views regarding human nature.

- 4 Write an essay on — Humanism.

OR

- 4 Write an essay on — World Peace through Universal brotherhood.

- 5 Write notes on any **two** of the following :

- (1) Definition of Religion
- (2) Nature of God
- (3) The relation between *Jive* and *Shiva*
- (4) Religion and Science.
